

ВПЛИВ «ІНФОРМАЦІЙНОГО ВИБУХУ» ТА ЦИФРОВОГО РОЗРИВУ НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

асист. **Омельяненко В.А.**, студент гр. ІН-22 **Резніченко В.О.**

«Інформаційний вибух» – прямий наслідок розвитку науки. Створені в ХХ столітті науково-технічні засоби настільки сильно прискорили потік виробництва та споживання інформації, що кількість знань людства подвоюється, менше ніж за десятиліття. ІКТ відкрили доступ до інформації практично будь-якій особі на планеті.

«Інформаційний вибух» – це саме та риса що характеризує наше ХХІ століття, він допомагає розвитку нашого суспільства, що головне у нього є дуже багатий вибір, але одразу ж постає проблема якості цієї інформації що характерно особливо при користуванні інтернетом. Це може викликати серйозне інформаційне перевантаження. Для економічної складової така кількість інформації та її швидка обробка комп'ютерами навпаки спрощує багато процесів та допомагає проводити більш конструктивний аналіз.

Вчені підрахували, що сучасна людина за тиждень отримує стільки інформації, скільки людина середньовіччя отримувала за все життя. Інформація сьогодні є ресурсом для нових поколінь високих технологій. При цьому, його виробництво в багатьох випадках більше нагадує професійний спорт ніж сучасне високотехнологічне виробництво. Це відноситься і до технаук, що прямо працює на промислові технології. Виникає гостра необхідність у новому системному рівні наукового знання – у високих технологіях управління цим знанням, у новій технологічній платформі наукового знання та наукового методу [1].

Однак, не сам факт наявності знань створює можливості. Чарльз Дарвін відзначав, що «виживе не найсильніший, і не самий розумний, а той, хто краще всіх відреагує на зміни, що відбуваються». Тому варто розглянути критерій якості інформації та знань, що базується на його властивостях. Елвін Тофлер [2] відносить до них наступне:

1. Знання по своїй суті не є ресурсом, що породжує суперництво. Сьогодні в провідних економіках величезне число працівників створюють або обмінюються даними, інформацією та знаннями, але нам невідома жодна теорія, що систематично відображала б взаємодію інформаційних секторів в економіці та порушення балансу між ними.

2. Знання нематеріальне та нелінійне. Одиначні знання можуть приносити знання результати. Студенти Стенфордського університету Джеррі Янг і Девід Філо створили пошукову систему Yahoo, просто впорядкувавши улюблені сайти. Фред Сміт, теж студент, раптово додумався, що люди в умовах «швидкої» економіки повинні платити за швидкість, і організував Federal Express – кращу у світі систему поштової доставки.

4. Знання відносне. Кожен окремих фрагмент знання набуває значення лише в системі інших фрагментів, що створюють контекст.

5. Знання поєднуються з іншим знанням. Чим більше знань, тим більш різноманітні та корисні їх комбінації.

6. Знання – мобільний продукт. Переведене в одиниці й нулі, воно може миттєво транслюватися за ту ж ціну, близьку до нуля.

7. Знання може бути відкритим і закритим, вираженим і невираженим.

«Співвідношення між масою та інформацією змінюється і буде змінюватися і далі. Наше процвітання залежить від цього», – констатує американський бізнесмен П. Хоук, автор книги «Економіка майбутнього». Корінна відмінність між теперішнім станом економіки і тим, що було 20 років тому, полягає в тому, що виробник вже не може використовувати більше енергії для збільшення продуктивності. Це занадто дорого. Замість цього він повинен стати ефективним в тій справі, яку він робить, і в цьому йому допоможе потенціал інформаційної економіки.

Однак, «інформаційний вибух» містить значні ризики. Ерік Хансейдер, який очолює компанію Napex, виявив, що деяких терабайтах інформаційних даних криються махінації, що ставлять під загрозу усю світову економіку.

Відповідно до загальноприйнятих поглядів на інформаційне суспільство, його специфіка така, що вільний обмін інформацією сприяє подоланню нерівності, однак у тих, хто відключений від такого обміну, перспективи катастрофічно погіршуються (Кастельс, Хіманен) [3]. Глобальний тренд полягає в тому, що інформаційна економіка підключає до своєї мережі тих, хто представляє для неї цінність (тим самим надаючи їм додаткову цінність), але відключає тих, хто для неї цінності не має (тим самим ще більше зменшуючи їхні шанси знайти якусь цінність).

Деякі експерти бачать у цьому явищі основи цілеспрямованої "політики виключення", що ведуть ті або інші країни та суспільства – замість колишньої політики репресій. На Всесвітньому саміті ООН по інформаційному суспільству (WSI) у грудні 2003 року з ініціативи більшості країн-учасників третього миру була прийнята Декларація, що призиває західні країни зробити всі, щоб перебороти "цифровий бар'єр" у його сьогоденському виді до 2012 року, однак провідні європейські країни і Японія навіть не делегували на саміт своїх офіційних представників.

1. Буров В.А. Управление знанием как новый системный уровень научной рациональности в экономике знаний. критические когнитивные и нейрокогнитивные технологии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iph.ras.ru/page17903726.htm>

2. Тоффлер Э. Революционное богатство / Тоффлер Э., Тоффлер Х. – М.: «Аст»; «Профиздат», 2008. – С. 151-152.

3. Хіманен П. Информационное общество и государство благосостояния. Финская модель / Хіманен П., Кастеле М. – Логос, 2002. – 224 с.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 115-116.